

Salánki Anikó

Tánc az esőben

Tizenegyen voltak a csapatban, de a félkezű Mojszi már az első munkanap hozzájuk csapódott, attól kezdve mindig velük tartott, tehát ő is számított. Hivatalosan persze nem, az egyik karja hiányzott, az aktív koron jócskán túl volt, s valami rokkantságit is kapott. Azért feltalálta magát, segítette a nőkből álló közmunkás csoportot, vigyázott rájuk meg a letett holmijukra, vitte nekik a vizet, sodorta a cigarettát.

A munkaügyön a szürke kosztümös, aranykeretes szemüvegét az orrán egyensúlyozó nő azt mondta, ők egy brigádot alkotnak, felelősek egymásért. Erre Lobó dühösen hátradobta hosszú, göndör tincseit. Meg a jó nyavalya, ha beleáll – dünnyögte. Őérte aztán nem volt felelős soha senki egész eddigi életében. Az apját sosem látta, az anyja meg a poharat simogatta, nem a lányát. Korán megtanulta, ha már abban sem bízhat, aki őt erre a keserves világra hozta, ugyan mit várhatna vadidegenektől.

Durcásan nézett egy szerencsétlen legyet. Mindig visszacsúszott az ablaküveg tetejéről az aljára.

Ilyen az élet a telepen is. Mégis belenyugodtak, belefásultak az emberek, mert nem jutottak soha feljebb. Fiatalkorukban, mire beértek a városba munkáért, nyakig sárosak lettek. Később inkább el sem indultak. Negyvenévesen már csak ültek a szürkére kopott padokon vagy a töredezett műanyag székeken, szotyoláztak, csatos üvegből itták az olcsó lőrért. Néha hirtelen nekibuzdulásból összeszedték a szemetet, megigazították a kidőlt kerítéslécet, és oda teregették a besárgult lepedőket. Másnap ugyanúgy volt minden, szemerkélt az eső, a beázott plafonból megint levált egy darab, a gyerekek mezítláb tapicskoltak az udvaron. A kesernyés füst lelapult a bokrok közé.

Ő is kinkeservesen végezte el a hatot az általánosban, nem is nagyon emlékszik semmire. Ott ragadt rá a Lobó becenév, talán a haja vagy a természete miatt. Az egyik osztálytársa – olyan kis

csenevész, nagyeszű, szemüveges – azt mondta, egy farkast hívtak így. Meg akarta verni, sokkal erősebb volt nála, mégsem tette. Talán a fiú nefelejcskék szeme tartotta vissza, vagy az, ahogy lelkesen magyarázni kezdte, hogy ez a farkas szép volt, meg bátor, és sosem sírt. Majd mutat róla képet. Sosem mutatott, de ő elképzelte, ahogy áll feltartott fejjel egy magas sziklán, bundáját veri az eső, körötte villámok cikáznak.

Amíg gyerek volt, mindennap késő délután ért haza a busszal, amivel vagy heten jártak be rendszeresen az iskolába.

A megállótól még majd egy órát kellett gyalogolnia, a karját lehúzta az iskolatáska. Mi a francnak kellett mindig hazavinni? Nem volt náluk villany, ha akart volna, sem tudott foglalkozni a másnapi leckével. Meg nem is akart. Elege volt a napból, reggel hatkor kelt, ott volt egész nap a tanteremben. A nagyszünetben néha kimentek a kopár udvarra. Szaladgáltak, verekedtek, a fiúk fociztak, de őt nem vették be, mert lány. Az ügyeletes tanárnő vérvörös arccal kiabált, meg a sípját fújkalta, de csak az uzsonnaosztás csendesítette le őket. Az jó volt, hogy kaptak enni. Ezért otthon nem is számoltak rá, hogy este még neki is kéne valami. Korgó gyomorral feküdt le, a könyveit, füzeteit a matrac alá dugta. Öreganyjának mindegy volt, mivel gyújt be a rozsdás sparheltba, a szemetesből kiszedett reklámújsággal vagy a hatodikos nyelvtan munkafüzettel. Amúgy sem tudott olvasni. Ő ugyan megtanult, de nem szeretett. Egyszer talált a buszmegállóban egy képes újságot, ételeset. Lassan kisilabizálta, hogy mi minden kéne egy szarvasraguhoz, sokáig nézegette a fotókat, aztán ezer darabra szaggatta. Ha nagy ünnep volt náluk, kakast főztek káposztával. Az öreg Mojszi fél kézzel hegedült, hóna alá szorítva a hangszert, valami fura tartással és kicsit hamisan, mert egy húr hibázott, de táncolni lehetett rá.

Most meg itt van ez a közmunka. Kapálták a ligetben futó kis ösvényekre burjánzó gyomot. Nem volt nehéz, csak unalmas. És olyan feleslegesnek tűnt. Az elhanyagolt gyalogutakat senki sem használta, a végén álló vendéglő évtizedek óta bezárt. A kilincseket meg az ablakokat elvitték, mindent, ami nem volt lebetonozva, bent csak pókháló volt, meg az italos pult. Ki tudja, miért, ahhoz nem nyúltak.

Mojszi régen itt is hegedült – így mesélte –, fekete kabátban, fényesre pucolt lakkcipőben. Zenekara volt, a cimbalmos később felkerült Pestre, a másik meg egy nagy óceánjárón húzta piros zsinóros mentében. Szánakozva nézett az öregre. Persze nem nyíltan, csak úgy féloldalasan. A bal kabátujja zihertűvel volt rögzítve könyök fölött. Nem kérdezte sosem, mi történt, baleset érte, vagy verekedett. Őt sem faggatta a félkezű soha, pedig az unokájával élt együtt vagy három évig, míg egy vásározó asszonyság magával nem vitte. Na, legyen benne sok öröme. Mert hogy neki nem volt, az hétszentség. Miután elment, Lobó maradt az öregnél, persze nem együtt éltek, ő kint aludt a konyhában a dikón. Korán kelt, a zaccos kávé a kis piros lábaskában már félre volt húzva, mire Mojszi kicsoszogott a szobából, harákolva ment ki az udvar végibe elvégezni a dolgát. Megvoltak. Hétszámra nem beszéltek, mert nem volt miről.

Péntek volt, délutánra járt az idő, leültek pihenni, úgysem jön ellenőrizni senki, meg szépen el is haladtak. Mindenki rágyújtott, aztán a csikkeket Lobó szedte össze egy horpadt bádogdobozba. A gyenge őszi napfénybe fordította az arcát, a feltámadó szél simogatta verítéktől összegubancolódott haját. Esni váratlanul kezdett, csak úgy, nem volt tán felhő sem az égen, de hirtelen megdörrent, aztán már zuhogott is. A rég bezárt étterembe menekültek, az utolsók csatakosra áztak. Minden szégyenkezés nélkül csavarták ki a vizet levetett pólójukból, blúzukból.

Mojszi megsimogatta a pultot, aztán fütyülni kezdett egy szép dallamot. Cifrázta, ép kezével mintha vezényelt volna egy láthatatlan zenekart. Aztán azt mondta, ez egy régi filmdal, az a címe, hogy *Ének az esőben*, és kimutatott a lassan sötétedő ligetre. Fekete felhők súrolták a fák sudarát, és esett, mintha sosem akarna elállni. Bekúszott a nyirkos hideg a kitört ablakon, a megvetemedett ajtó nyikorgott.

Mojszi Lobóra nézett, meghajolt előtte, és táncra kérte. Újra elkezdte a fütyülést, a többiek ütemesen ringani kezdtek, ő meg büszkén lejtett az öreggel a felpúposodott betonon, és úgy nevetett, mint ahogy talán régen az a filmbeli lány.